

GÖRSEL-İŞİTSEL AĞIRLIKLIL DERSLERDE ATÖLYELERİN SAHİP OLDUĞU FİZİKSEL ÖZELLİKLERİN ÖĞRENME ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ *

EFFECTS OF PHYSICAL CHARACTERISTICS OF WORKSHOPS ON LEARNING IN AUDIO-VISUAL COURSES

Abdullah MERT**, Ali Aycan GÜRBÜZ***, Mustafa KÖSE**** Kağan GÖKTEPE*****

Öz

Öğrenme, davranış biçimlerini değiştirme sürecini içerir. Sürecin sağlıklı ve ideal yürümesi için gerekli koşulların sağlanmış olması gerekir. Bu koşullardan biri de öğrencinin bulunduğu öğrenme ortamlarıdır. Öğrenen bireylerin bulunduğu fiziksel koşullar öğrenme üzerinde doğrudan etkilidir. Çalışma, görsel-ışitsel ağırlıklı derslerde atölyelerin sahip olduğu fiziksel özelliklerin öğrenme üzerindeki etkilerini araştırmaktadır. Araştırma “Görsel işitsel derslerde sınıf ya da atölyenin fiziksel özellikleri öğrenme üzerinde etkili midir?” sorusundan yola çıkmaktadır. Araştırmada hem nicel hem nitel veri toplama yöntemlerinden yararlanılmıştır ve yarı deneysel desen yöntemlerinden öntest - sontest kontrol gruplu desen kullanılmıştır. Araştırmada 2023-2024 Güz Eğitim Öğretim yılı içerisinde Animasyon Üretim Teknikleri (1. sınıf) ve Kısa Film ve Belgesel (4. sınıf) derslerine katılan öğrencilere başarı testi, tutum ölçeği ve görüşme formu uygulanmıştır. Veriler SPSS programında analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda kontrol ve deney grubu öğrencilerinde hem öğrenme hem de görüşler açısından kısmen anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Görsel-İşitsel, Öğrenme, Eğitim/Öğretim Teknolojileri/Atölye

Abstract

Learning involves the process of changing behavior patterns. In order for the process to proceed healthily and ideally, the necessary conditions must be provided. One of these conditions is the learning environments where the student is located. The physical conditions in which learners are located have a direct effect on learning. The study investigates the effects of the physical characteristics of workshops on learning in audiovisual intensive courses. The research is based on the question “Are the physical features of the classroom or workshop effective on learning in audiovisual courses?” Both quantitative and qualitative data collection methods were used in the research, and a pretest-posttest control group design was used among the experimental design methods. In the research, an achievement test, attitude scale, and interview form were applied to students who attended Animation Production Techniques (1st grade) and Short Film and Documentary (4th grade) courses in the 2023-2024 Fall Semester Academic Year. The data were analyzed in the SPSS program. As a result of the research, partially significant differences were found between the control and experimental group students in terms of both learning and opinions.

Keywords: Audiovisual, Learning, Education/Teaching Technologies/ Workplace

Araştırma Makalesi
Research Article

DOI: 10.5281/zenodo.15031043

Geliş Tarihi / Received
25.10.2024

Kabul Tarihi / Accepted
07.12.2024

Yayın Tarihi / Publication Date
16.03.2025

Sorumlu Yazar/Corresponding author
e-mail: abduallah.mert@dpu.edu.tr

Cite this article: Mert, A., Gürbüz, A.A., Köse, M., Göktepe, K., (2025). Görsel-İşitsel Ağırlıklı Derslerde Atölyelerin Sahip Olduğu Fiziksel Özelliklerin Öğrenme Üzerindeki Etkileri, D-Sanat, Cilt: 1, Sayı: 9, 40-55.

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International License.

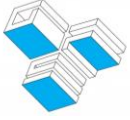
* Bu araştırma Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından 2023-19 no.lu proje kapsamında desteklenmiştir.

**Dr. Öğr. Üyesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, abduallah.mert@dpu.edu.tr, abduallah_mert@yahoo.com, 0000-0002-6306-412X

***Dr. Öğretim Üyesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Çizgi Film ve Animasyon Bölümü, aliaycan.gurbuz@dpu.edu.tr, 0000-0001-6727-7846

****Arş.Gör. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, mustafa.kose@dpu.edu.tr, 0009-0009-7650-5244

*****Arş. Gör., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, kagan.goktepe@dpu.edu.tr, 0009-0003-1125-4356

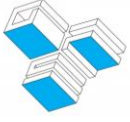

Giriş

Eğitim, bireyin bilgi edinme sürecindeki en önemli faktörlerden biridir. Tyler (1949:4), “Basic Principle of Curriculum and Instruction” adlı eserinde eğitimi “bireylerin davranış biçimlerini değiştirme süreci” olarak tanımlar. Bu sürecin sonunda insanlara yeni davranışlar kazandırmak amaçlanır. Davranışların nasıl değişeceği öğrenme ve öğretme sürecine bağlıdır (Fidan, 2012:3). Bu süreçte teknolojik gelişim, televizyon, video, bilgisayar gibi kavramların eğitimdeki rolü giderek önem kazanmıştır. Görsel işitsel araçlar bilginin dolaşımını, tekrarını, anlaşılabilirliğini ve kitlesel iletişimi kolaylaştırmıştır. Çizgi film ve animasyon da eğitim iletişim sistemi içinde birçok alanda kullanılmaktadır (Kaba, 1992: 41-44). Bunun yanı sıra animasyon, otomatik üretim sürecine dönüşerek temel ve türsel anlamda değişikliklere uğramıştır. Hem görsel dil, hem de kullanım alanları genişleyerek bir meslek haline gelmiştir (Kaba, 2002:5-6). Canlandırma sineması olarak da bilinen animasyon birçok alanda kullanılmaktadır. Uygulamalar, reklamlar, web siteleri, filmler, klipler animasyonun kullanıldığı birkaç alandan sadece birkaçıdır. Animasyon ve görsel işitsel ürünler televizyon programları, video oyunları, tanıtım filmleri, eğitim destek görselleri, tıp ve sosyal medya platformları gibi birçok mecrada oldukça talep gören bir disiplindir. Bu kadar geniş yelpazede servis sağlayabilen animasyonun eğitimi de düzenli olarak yeni taleplere açık olabilmelidir (Akören, 2018:124-126).

Milli Eğitim Bakanlığı eğitim alanında projelere yönelerek, kısa adı STEM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik) olarak bilinen ve bireyin teknolojik yeterliliklerini karşılayan, girişimcilik ve ürün geliştirme becerilerini destekleyen disiplinler arası eğitim yöntemini model olarak kullanmak amacıyla birçok adım atmıştır. Zamanla form ve estetiğin de bu süreçte önemli olduğu anlaşılmış ve Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik alanlarına Sanat da katılmıştır. Mercin (2018)’in, STEAM (Science, Technology, Engineering, Art, Maths) üzerine yaptığı araştırmaya göre; dijital oyun ve sinema gibi sektörlerde sanat eğitiminin bireyin hayal etmesinde, üretmesinde, gelişmesinde önemli bir etkisi olduğunu göstermiştir. Yine de görsel işitsel alanda öğrenim gören öğrencilere sunulan teknolojik destekler, workshoplar, film gösterimleri tek başına yeterli değildir. Tüm bu imkânların öğrenci ile buluşması için sağlıklı bir öğrenme ortamına da ihtiyaç vardır.

Eğitim-öğretim faaliyetleri genellikle sınıflarda sürdürülmektedir. Sınıflardaki öğretmen-öğrenci davranışları, ders tutumları, ders içeriklerinin yanında fiziksel çevre şartları eğitim faaliyetlerinin kalitesini etkilemektedir. Fiziksel çevre kapsamına mekânın özellikleri, ışık, ses, ısı gibi birçok önemli faktör girmektedir (Aydoğan, 2012:29). Yapılan bir araştırmada (Griffin: 1990) ilkokul sınıflarındaki pencereler azaltılmış ve ortam ışığı kontrol altına alınarak öğrenci davranışlarının kontrol edebileceği ortaya çıkmıştır. Penceresiz sınıflar ile dışarıdaki olaylardan izole olma durumu da öğrenme sürecini olumlu yönde etkilemiştir. Yine başka bir araştırmada (Haghighi ve ark: 2012) okuldaki zayıf akustik ortamların sınıf içindeki etkileşim ve iletişimi problemleri bir duruma getirdiği, eğitim-öğretim faaliyetlerini sekteye uğrattığı tespit edilmiştir. Sınıfların büyüklüğü, eşyaların yerleştirilme şekli ve nitelikleri, laboratuvar ve kütüphane gibi çeşitli atölyelerin bina içindeki yerleri gibi fiziksel çevre şartları eğitim-öğretim ortamını önemli ölçüde etkilemektedir (Aydoğan, 2012:40). Sınıf fiziksel ortamının ortaokul öğrencilerinin akademik başarı puanlarına etkisi (Suleman ve Hussain, 2014:71) adlı araştırmada araştırmacılar sınıf ortamının elverişli olmasının ortaokul öğrencilerinin akademik başarı puanları üzerinde anlamlı pozitif bir etkiye sahip olduğu sonucuna varmışlardır. Araştırmalar eğitim-öğretim yapılan ortamların sıradan özelliklere sahip odalardan oluşmadığını göstermektedir. Sınıf ya da atölyedeki fiziki özellikler, ses, ışık, ısı gibi faktörler, öğrencilerin akademik başarısında

etkilidir. Dolayısıyla iyi bir atölyenin mümkün olduğunca dış etmenlerden arındırılması ve fiziksel şartları iyileştirilmesi gerekir.

1. Araştırmanın Konusu ve Amacı

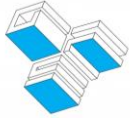
Araştırma “Fiziksel koşulları iyileştirilmiş atölyelerin eğitim-öğretim faaliyetleri üzerinde pozitif bir katkısı vardır” önermesini merkeze almaktadır. Araştırma “Görsel-işitsel derslerde sınıf ya da atölyenin fiziksel özellikleri öğrenme üzerinde etkili midir?” sorusundan yola çıkmaktadır. Araştırmanın amacı Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nde bulunan atölyelerin fiziksel koşullarının görsel-işitsel derslere katılan öğrencilerin öğrenme üzerindeki etkisini ve öğrencilerin konu hakkındaki görüşlerini belirlemektir. Bu amaç kapsamında aşağıdaki durumların araştırılması öngörülmüştür: 1. Farklı fiziksel özelliklere sahip atölyelerde derse katılan deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencileri arasında öğrenme açısından anlamlı bir farklılık var mıdır? 2. Farklı fiziksel özelliklere sahip atölyelerde derse katılan deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencileri arasında görüşler açısından anlamlı bir farklılık var mıdır?

2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma 2023-2024 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Kütahya ili Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Çizgi Film ve Animasyon Bölümü öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Araştırmada hem nicel hem nitel veri toplama yöntemlerinden yararlanılmıştır. Yarı deneysel desen yöntemlerinden öntest - sontest kontrol gruplu desen kullanılmıştır. “Öntest – sontest kontrol gruplu modelde, yansız atama ile oluşturulmuş iki grup bulunur. Bunlardan biri deney, öteki kontrol grubu olarak kullanılır. Her iki grupta da deney öncesi ve sonrası ölçümler yapılır. Modelde öntestlerin bulunması, grupların deney öncesi benzerlik derecelerinin bilinmesine ve sontest sonuçlarının buna göre düzeltilmesine yardım eder” (Karasar, 2010:97). Çalışma deney grubu 1. sınıflar için 48 (n=48), çalışma kontrol 1. sınıflar grubu için de 29 (n=29) öğrenci olarak belirlenmiştir. Çalışma deney grubu 4. sınıflar için 28 (n=28), çalışma kontrol 4. sınıflar grubu için de 31 (n=31) öğrenci olarak belirlenmiştir.

Farklı fiziksel özelliklere sahip iki ayrı atölye, ders anlatımı ve işlenişi için belirlenmiştir. Bu atölyelerden biri Çizgi Film ve Animasyon Bölümü atölyelerinden A113 (Ek 1), diğeri ise bu araştırma kapsamında fiziksel özellikleri değiştirilmiş (Görsel-işitsel) atölye A112 (Ek 2)’dir. Fiziksel özelliklerden kasıt, koltukları değiştirilmiş, ses izolasyonu yapılmış ve pencerelerin üzerine yalıtım malzemesi uygulanarak tamamen kapatılmış bir atölyedir. Ayrıca ders materyallerinin ve ortamlarının teknolojik özellikleri barındırmasına dikkat edilmiştir. Örneğin tahta ya da düşük çözünürlüklü projeksiyon yerine, multimedya özelliklere sahip smart bir televizyon ya da çözünürlüğü yüksek projeksiyon cihazı kullanılmıştır. “Kısa Film ve Belgesel” ve “Animasyon Üretim Teknikleri” dersleri, araştırmacılar tarafından hem kontrol hem de deney grubuna bu atölyelerde verilmiştir. Deney grubu fiziki özellikleri değiştirilmiş atölyede dersleri işlerken, kontrol grubu fiziki özellikleri değiştirilmemiş (EK-1) atölyede derslerini işlemiştir.

Veriler; ön-son başarı testi ve tutum ölçeği ile elde edilmiştir. Kullanılan başarı testi ve tutum ölçeği Mercin (2006)’in doktora tezinde uyguladığı testlerdir ve proje araştırmacısı grafik-animasyon, sinema ve eğitim bilimleri alanında dört doktor öğretim üyesi tarafından dersler ile uyumlu hale getirilmiştir. Mercin (2006) tarafından geliştirilen başarı testi 44 maddeden oluşmaktadır. Kuder-Richardson (KR 21/20) formülü uygulanarak bulunan güvenilirlik katsayısı 0,87’dir. Tutum ölçeği ise 22 olumlu 22 olumsuz olmak üzere toplam 44 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach Alfa

güvenirlilik katsayısı ise 0.96 olarak bulunmuştur. Ön başarı testi ve tutum ölçeği; deney öncesinde her iki gruba da uygulanmıştır. Başarı testinin hazırlanma aşamasında “Kısa Film ve Belgesel” ve “Animasyon Üretim Teknikleri” dersleri ile ilgili ders içerikleri ve kaynaklar incelenmiştir. Bu bilgiler ışığında konuların kullanılan testlere uyumlanması sağlanmıştır. Deney süreci sonunda yine her iki gruba son test uygulanmıştır. Ayrıca araştırmanın başında ve sonunda öğrencilere tutum ölçeği uygulanarak söz konusu derslere karşı öğrencilerin tutumları ölçülmüştür.

Araştırmada elde edilen nicel verilerin analizinde, parametrik test varsayımlarının karşılanmaması nedeniyle, non-parametrik ilişkisiz ölçümler için Mann Whitney-U ve Wilcoxon işaretli sıralar testleri kullanılmıştır. Mann Whitney-U testi, iki ilişkisiz örneklemden alınan puanların istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılık gösterip göstermediğini test eder (Büyüköztürk, 2017;165). Wilcoxon işaretli sıralar testi ise, ilişkili ölçümlere ait puanların arasındaki farkın istatistiksel anlamlılığını test etmek için kullanılır (Büyüköztürk, 2017;174).

Çalışmada nitel bulgulara ulaşmak için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Formda; “..... dersinde yapılan etkinliklerin, film üretim sürecinin değerini fark etmenizdeki etkili olduğunu düşünüyor musunuz, anlatır mısınız?”, “Derse yönelik duygu ve düşüncelerinizin oluşmasında sizi en çok etkileyen unsurun ne olduğunu düşünüyorsunuz, anlatır mısınız?”, “..... dersinde uygulanan etkinliklerin bundan sonraki Kısa Film ve Belgesel derslerinde de uygulanmasını ister misiniz, niçin?” gibi sorulara yer verilmiştir. Nitel bulguların analizinde ise içerik analizi (content analysis) yönteminden yararlanılmıştır. İçerik analizi, mesaj değeri taşıyan her türlü verinin bir amaç doğrultusunda taranması, kategorilere (temalara) ayrılması, özetlenmesi ve bulguların araştırma amacı doğrultusunda analiz edilmesi ve yorumlanması işlemlerini içeren bilimsel bir araştırma yöntemidir (Şahin, 2008;53).

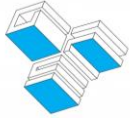
3. Bulgular ve Yorum

1. sınıf ve 4. sınıf öğrencilere yapılan Başarı ve Tutum test sonuçları aşağıdaki gibidir:

Başarı Ön Testi	N	S.T.	S.O	U	z	p
Kontrol Grubu	23	881	38,30			
Deney Grubu	41	1199	29,24	338	-1,875	,061
Toplam	64					

Tablo 1: Gruplara göre Başarı Ön test Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek için Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları (1. Sınıflar)

Uygulanan başarı ön testi sırasında (1. Sınıflar) sınıfta bulunmayan ve eksik cevap veren öğrencilerin başarı testleri puanları uygulamaya dâhil edilmemiştir. Kontrol grubundan 23 ve deney grubundan 41 öğrencinin başarı ön test sonuçları uygulamaya dâhil edilmiştir. Tablo incelendiğinde, 1. sınıflarda kontrol ve deney grupları arasında başarı ön test puanlarına göre anlamlı bir fark bulunamamıştır

($p>.05$). Ön test sonuçlarına göre, anlamlı bir farkın bulunmaması denenen derslik ortamından önce kontrol ve deney gruplarının birbirine başarı olarak denk olduğu söylenebilir. Bu denklik deney sonuçlarının anlamlı olabilmesi için gerekli görülmektedir.

Tutum Ön Test	N	S.T.	S.O	U	z	p
Kontrol Grubu	26	935,50	35,98			
Deney Grubu	42	1410,50	33,58	507,50	-0,486	,627
Toplam	68					

Tablo 2: Gruplara göre Tutum Ön test Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek için Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları (1. Sınıflar)

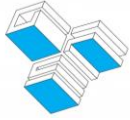
Uygulanan tutum ön testi sırasında (1. Sınıflar) sınıfta bulunmayan ve eksik cevap veren öğrencilerin başarı testleri puanları uygulamaya dâhil edilmemiştir. Kontrol grubundan 26 ve deney grubundan 42 öğrencinin tutum ön test sonuçları uygulamaya dâhil edilmiştir. Tablo incelendiğinde, 1. sınıflarda, kontrol ve deney grupları arasında tutum ön test puanlarına göre anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>.05$).

Ön test sonuçlarına göre, anlamlı bir farkın bulunmaması denenen derslik ortamından önce kontrol ve deney gruplarının birbirine tutum olarak denk olduğu söylenebilir. Bu denklik deney sonuçlarının anlamlı olabilmesi için gerekli görülmektedir.

Başarı Son Test	N	S.T.	S.O	U	z	p
Kontrol Grubu	17	513,50	30,21			
Deney Grubu	35	864,50	24,70	234,50	-1,234	,217
Toplam	52					

Tablo 3: Gruplara göre Başarı Son test Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek için Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları (1. Sınıflar)

Uygulanan başarı son test sırasında (1. Sınıflar) sınıfta bulunmayan ve eksik cevap veren öğrencilerin başarı testleri puanları uygulamaya dâhil edilmemiştir. Kontrol grubundan 17 ve deney grubundan 35 öğrencinin başarı son test sonuçları uygulamaya dâhil edilmiştir. Tablo incelendiğinde, 1. sınıflarda, kontrol ve deney grupları arasında başarı son test puanlarına göre anlamlı bir fark

bulunmamıştır ($p>.05$). İstatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmaması, 1. Sınıf düzeyinde denenen derslik ortamının başarıya etkisi olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tutum Son Test	N	S.T.	S.O	U	z	p
Kontrol Grubu	26	732	28,15			
Deney Grubu	37	1284	34,70	381	-1,396	,162
Toplam	63					

Tablo 4: Gruplara göre Tutum Son Test Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek için Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları (1. Sınıflar)

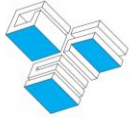
Uygulanan tutum son test sırasında (1. Sınıflar) sınıfta bulunmayan ve eksik cevap veren öğrencilerin başarı testleri puanları uygulamaya dâhil edilmemiştir. Kontrol grubundan 26 ve deney grubundan 37 öğrencinin tutum son test sonuçları uygulamaya dâhil edilmiştir. Tablo incelendiğinde, 1. sınıflarda kontrol ve deney grupları arasında tutum son test puanlarına göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>.05$).

Son test sonuçlarına göre, anlamlı bir farkın bulunmaması kontrol ve deney gruplarının uygulanan yöntemlerden sonra da birbirine denk olduğuna işaret edebilir. Öğrencilerin tutumlarının hem kontrol hem deney grubu için oldukça yüksek olduğundan, arada anlamlı bir fark olmadığı da söylenebilir.

Başarı	Sıralar	N	S.O	S.T.	z	p
	Negatif Sıralar	3	5,83	17,50		
Başarı Son Test-Başarı Ön Test	Pozitif Sıralar	28	17,09	478,50	-4,524	,000
	Eşit	2				
	Toplam	33				

Tablo 5: Deney Grubu Öntest Son Test Başarı Puanlarına Arasındaki Farkın Anlamlılığına ilişkin Wilcoxon Testi (1. Sınıflar)

Toplam 33 deney çalışma grubu (1. Sınıflar) öğrencisinin başarı ön test ve son test puanları uygulamaya dâhil edilmiştir. Tablo incelendiğinde, 1. sınıf düzeyinde deney grubunda gerçekleştirilen başarı ön test ve son test puanlarının anlamlı bir şekilde farklı olduğu görülmektedir ($p<.05$). Söz konusu fark, son test puanları lehinedir. Bu da denenen derslik ortamında öğrenim gören öğrencilerin başarılarının geliştiğini göstermektedir.

Tutum	Sıralar	N	S.O	S.T.	z	p
Tutum Son Test- Tutum Ön Test	Negatif Sıralar	13	18,58	241,50		
	Pozitif Sıralar	24	19,23	461,50		
	Eşit	0			-1,660	,097
	Toplam	37				

Tablo 6: Deney Grubu Öntest Son Test Başarı Puanlarına Arasındaki Farkın Anlamlılığın ilişkin Wilcoxon Testi (1. Sınıflar)

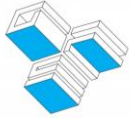
Toplam 37 deney çalışma grubu öğrencisinin tutum ön test ve son test puanları uygulamaya dâhil edilmiştir. Tablo incelendiğinde, 1. sınıflarda deney grubunda gerçekleştirilen tutum ön test ve son test puanlarının istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmemektedir ($p>.05$). Bu farkın anlamlı olmamasının nedeni öğrencilerin yüksek tutum puanları olabilir.

Başarı Ön Testi	N	S.T.	S.O	U	z	p
Kontrol Grubu	24	508,50	21,19			
Deney Grubu	23	619,50	26,93	208,50	-1,445	,148
Toplam	47					

Tablo 7: Gruplara göre Başarı Ön test Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek için Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları (4. Sınıflar)

Uygulanan başarı ön testi sırasında (4. Sınıflar) sınıfta bulunmayan ve eksik cevap veren öğrencilerin başarı testleri puanları uygulamaya dâhil edilmemiştir. Kontrol grubundan 24 ve deney grubundan 23 öğrencinin başarı ön test sonuçları uygulamaya dâhil edilmiştir. Tablo incelendiğinde, 4. sınıflarda kontrol ve deney grupları arasında başarı ön test puanlarına göre anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>.05$).

Ön test sonuçlarına göre, anlamlı bir farkın bulunmaması denenen derslik ortamından önce kontrol ve deney gruplarının birbirine başarı olarak denk olduğu söylenebilir. Bu denklik deney sonuçlarının anlamlı olabilmesi için gerekli görülmektedir.

Tutum Ön Test	N	S.T.	S.O	U	z	p
Kontrol Grubu	21	450	21,43			
Deney Grubu	21	453	21,57	219	-0,038	,970
Toplam	42					

Tablo 8: Gruplara göre Tutum Ön test Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek için Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları (4. Sınıflar)

Uygulanan tutum ön testi sırasında (4. Sınıflar) sınıfta bulunmayan ve eksik cevap veren öğrencilerin başarı testleri puanları uygulamaya dâhil edilmemiştir. Kontrol grubundan 21 ve deney grubundan 21 öğrencinin tutum öntest sonuçları uygulamaya dâhil edilmiştir. Tablo incelendiğinde, 4. sınıflarda, kontrol ve deney grupları arasında tutum ön test puanlarına göre anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>.05$).

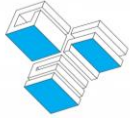
Ön test sonuçlarına göre, anlamlı bir farkın bulunmaması denenen derslik ortamından önce kontrol ve deney gruplarının birbirine tutum olarak denk olduğu söylenebilir. Bu denklik deney sonuçlarının anlamlı olabilmesi için gerekli görülmektedir.

Başarı Son Test	N	S.T.	S.O	U	z	p
Kontrol Grubu	22	330,50	15,02			
Deney Grubu	16	410,50	25,66	77,50	-2,93	,003
Toplam	38					

Tablo 9: Gruplara göre Başarı Son test Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek için Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları (4. Sınıflar)

Uygulanan başarı son test sırasında (4. Sınıflar) sınıfta bulunmayan ve eksik cevap veren öğrencilerin başarı testleri puanları uygulamaya dâhil edilmemiştir. Kontrol grubundan 22 ve deney grubundan 16 öğrencinin başarı son test sonuçları uygulamaya dâhil edilmiştir.

Tablo incelendiğinde, 4. Sınıflarda kontrol ve deney grupları arasında başarı son test puanlarına göre deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<.05$). Söz konusu denenen derslik ortamının 4. Sınıf düzeyinde öğrencilerin başarılarına olumlu etkisi olduğu söylenebilir.

Tutum Son Test	N	S.T.	S.O	U	z	p
Kontrol Grubu	19	330	17,37			
Deney Grubu	15	265	17,67	140	-,087	,931
Toplam	34					

Tablo 10: Tablo 10: Gruplara göre Tutum Son Test Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığını Test Etmek için Yapılan Mann Whitney-U Testi Sonuçları (4. Sınıflar)

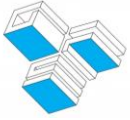
Uygulanan tutum son test sırasında (4. Sınıflar) sınıfta bulunmayan ve eksik cevap veren öğrencilerin başarı testleri puanları uygulamaya dâhil edilmemiştir. Kontrol grubundan 19 ve deney grubundan 15 öğrencinin tutum son test sonuçları uygulamaya dâhil edilmiştir. Tablo incelendiğinde, 4. sınıflarda kontrol ve deney grupları arasında tutum son test puanlarına göre anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>.05$).

Son test sonuçlarına göre, anlamlı bir farkın bulunmaması kontrol ve deney gruplarının uygulanan yöntemlerden sonra da birbirine denk olduğuna işaret edebilir. Öğrencilerin tutumlarının hem kontrol hem deney grubu için oldukça yüksek olduğundan, arada anlamlı bir fark olmadığı da söylenebilir.

Başarı	Sıralar	N	S.O	S.T.	z	p
	Negatif Sıralar	2	4	8		
Başarı Son Test-Başarı Ön Test	Pozitif Sıralar	11	7,55	83	-2,629	,009
	Eşit	1				
	Toplam	14				

Tablo 11: Deney Grubu Öntest Son Test Başarı Puanlarına Arasındaki Farkın Anlamlılığın İlişkin Wilcoxon Testi (4. Sınıflar)

Toplam 14 deney çalışma grubu (4. Sınıflar) öğrencisinin başarı ön test ve son test puanları uygulamaya dâhil edilmiştir. Tablo incelendiğinde, 4. sınıf düzeyinde deney grubunda gerçekleştirilen başarı ön test ve son test puanlarının anlamlı bir şekilde farklı olduğu görülmektedir ($p<.05$). Söz konusu fark, son test puanları lehinedir. Bu da denenen derslik ortamında öğrenim gören öğrencilerin başarılarının geliştiğini göstermektedir.

Tutum	Sıralar	N	S.O	S.T.	z	p
	Negatif Sıralar	5	4,80	24		
Tutum Son Test-Tutum Ön Test	Pozitif Sıralar	5	6,20	31		
	Eşit	0			-,357	,721
	Toplam	14				

Tablo 12: Deney Grubu Öntest Son Test Başarı Puanlarına Arasındaki Farkın Anlamlılığına İlişkin Wilcoxon Testi (4. Sınıflar)

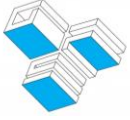
Toplam 14 deney çalışma grubu (4. Sınıflar) öğrencisinin tutum ön test ve son test puanları uygulamaya dâhil edilmiştir. Tablo incelendiğinde, 4. sınıflarda deney grubunda gerçekleştirilen tutum ön test ve son test puanlarının istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmemektedir ($p>.05$). Bu farkın anlamlı olmamasının nedeni öğrencilerin yüksek tutum puanları olabilir.

Çalışma kapsamında 1. sınıf (Animasyon Üretim Teknikleri) ve 4. sınıf (Kısa Film ve Belgesel) öğrencilerden görüşme formu doldurmaları istenmiştir. 8 sorudan oluşan görüşme formunda öğrencilerin dersle ilgili görüşlerine başvurulmuştur. 4. Sınıf öğrencileri soruları uzun ve detaylı cevaplarırken 1. sınıf öğrencileri kısa cevaplar vermişlerdir.

Animasyon Üretim Teknikleri Deney Grubu'ndan 17 öğrenciye göre ders animasyonun yapım süreci ile ilgili detaylı bilgi vermektedir ve animasyon üretim süreci görünenden daha zor ve zaman gerektiren bir süreçtir. Örneğin, öğrencilere yöneltilen "Animasyon Üretim Teknikleri dersi içeriklerinin, animasyon film üretim sürecinin değerini fark etmenizdeki etkili olduğunu düşünüyor musunuz, anlatır mısınız?" sorusuna "Evet, düşünüyorum faydalı", "Animasyonların yapımını görmek ve anlamak hoş oluyor.", "Animasyon tekniklerini ve süreçlerini öğrenmek dersin değerini fark etmeye yardımcı oldu.", "Üretim sürecinin bu kadar zor ve detaylı olduğunu görmek saygı duymama da sebep oldu." gibi cevaplar verilmiştir.

Animasyon Üretim Teknikleri Deney Grubu'ndan 13 öğrenciye göre derslerin görsel ağırlıklı olması anlama ve öğrenme sürecini olumlu anlamda etkilemektedir. Örneğin, öğrencilere yöneltilen "Animasyon Üretim Teknikleri dersinde yapılan sunumların başarınızda etkili olduğunu düşünüyor musunuz, niçin?" sorusuna "Görseller anlamama yardım ediyor.", "Görsel sunum daha akılda kalıcı oluyor.", "Görsel etkileşimli anlatım anlamamızı kolaylaştırıyor.", "Teknikleri incelerken örnek çizgi filmler izlemek beni gerçekten mutlu ediyor.", "Öğretmenimiz anlamadığımız/bilmediğimiz kısımları videolarla örneklendirmesi, görseller sunması ve kitaptan bilgiler paylaşması bilgi ve becerilerimizi artırmaktadır.", "Derslerde daha fazla animasyon film izlenmelidir." gibi cevaplar verilmiştir.

Animasyon Üretim Teknikleri Deney Grubu'ndan 6 öğrenciye göre görseller ve videolar anlamayı kolaylaştırmaktadır. Örneğin öğrencilere yöneltilen "Animasyon Üretim Teknikleri dersinde elde ettiğiniz bilgi ve becerileri kazanmanızda etkili olduğunu düşündüğünüz etkinlikleri anlatır mısınız?" sorusuna "Filmleri konuşmak, teknikleri incelemek, arka planlarını ve yapılaşlarını izlemek etkilidir.", "Konuyla ilgili videolar izlendiği zaman gayet eğlenceli geçiyor.", "Dersin görseller üzerinden örneklerle anlatılması çok hoşuma gidiyor." gibi cevaplar verilmiştir.

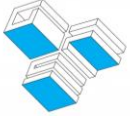
Animasyon Üretim Teknikleri Deney Grubu'ndan 10 öğrenciye göre ders işlenen mekân önemlidir. Derslerin mavi salonda (Görsel-İşitsel Atölye) işlenmesi (rahat koltuklar ve konfor olarak) öğrenmeyi pozitif yönde etkilemiştir. Örneğin öğrencilere yöneltilen "Animasyon Üretim Teknikleri dersi ile diğer dersleriniz arasında bir kıyaslama yaptığınızda ilginizi çeken özellikler nelerdir, anlatır mısınız?" sorusuna "Dersin işlendiği salon ve işleniş şekli derse yönelik duygu ve düşüncelerimi olumlu yönde etkiledi.", "Sinema tarzı izlemeli tartışmalı bir ortam var. Bu sebepten daha çok ilgimi çekiyor.", "Ders ortamı ve hocanın anlatış tarzı çok eğlenceli...", "Hocamızın güzel anlatımı ve sınıf ortamının sinema salonuna benzemesi...", "Sınıfımız sinema salonu gibi olduğu için pozitif bir etki yaratıyor.", "Etkileşimli ve teknolojik imkânlarla ders yapmak kendimi geliştirmeme olanak sağlıyor.", "Farklı animasyon türlerini sinema salonu gibi bir ortamda izliyor almak ve diğer öğrenci arkadaşlarımızla yorumlamak, öğretmenimizin genç ruhu ve öğrencilerle sohbet etmesi çok hoşuma gidiyor." gibi cevaplar verilmiştir. Bu cevapların yanı sıra deney grubundan 3 öğrenci de atölyenin (Görsel-İşitsel Atölye) karanlık, kapalı ve basık olmasının bazen uyku getirdiğini ve dersi anlamayı zorlaştırdığını söylemiştir.

Animasyon Üretim Teknikleri Deney Grubu'ndan 8 öğrenciye göre öğretim elemanının dersi işleyişi ve sunumu iyidir. Örneğin, öğrencilere yöneltilen "Derse yönelik duygu ve düşüncelerinizin oluşmasında sizi en çok etkileyen unsurun ne olduğunu düşünüyorsunuz, anlatır mısınız?" sorusuna "Hocamız çok güzel ders işliyor.", "Hocamızın anlatımı çok sakin ve anlaşılır olduğu için tüm derslerimiz güzel geçti.", "Yapılan sunum ve anlatımlar oldukça etkiliydi." gibi cevaplar verilmiştir.

Animasyon Üretim Teknikleri Kontrol Grubu'ndan 18 öğrenciye göre ders animasyonun yapım süreci ile ilgili detaylı bilgi vermektedir. Animasyon üretim süreci görünenden daha zor ve zaman gerektiren bir süreçtir. Örneğin, öğrencilere yöneltilen "Animasyon Üretim Teknikleri dersi içeriklerinin, animasyon film üretim sürecinin değerini fark etmenizden etkili olduğunu düşünüyor musunuz, anlatır mısınız?" sorusuna "Animasyonun nasıl ortaya çıktığı ve ilk yapılan çizim tekniklerini öğrenmek hoşuma gitti.", "Pamuk Prenses'in yapım sürecine baktıktan sonra filmini izlemek ve inceleme gözüyle bakmayı öğrenmek hoşuma gitmişti.", "Animasyonların üretim sürecindeki zorlukları ne kadar değerli olduklarını öğretti.", "Animasyonun tarihinin ne kadar eskilere dayandığını görmek şaşırtıcıydı.", "Modern animasyona kadar geline süreçte animasyonun nasıl geliştiği ve nelerden etkilendiğine de tanık olmuş oldum." gibi cevaplar verilmiştir.

Animasyon Üretim Teknikleri Kontrol Grubu'ndan 14 öğrenciye göre derslerin teorik yerine görsel ağırlıklı ve video odaklı olması öğrenme sürecini olumlu anlamda etkilemektedir. Örneğin öğrencilere yöneltilen "Animasyon Üretim Teknikleri dersinde elde ettiğiniz bilgi ve becerileri kazanmanızdan etkili olduğunu düşündüğünüz etkinlikleri anlatır mısınız?" sorusuna "Youtube'dan izlediğimiz animasyonlarda nasıl teknikler yapılmış onları izledik. Pamuk prensesi izlediğimiz an güzeldi benim için.", "Örnek yapılmış işleri incelemek...", "Her şeyi yazılı görmek yerine görsellerle ve video ile desteklenmesi lazım...", "Sunumlardaki görsel videolarla dersi daha iyi anlıyorum." gibi cevaplar verilmiştir.

Animasyon Üretim Teknikleri Kontrol Grubu'ndan 6 öğrenciye göre öğretim elemanının dersi işleyişi ve sunumu iyidir. Örneğin, öğrencilere yöneltilen "Derse yönelik duygu ve düşüncelerinizin oluşmasında sizi en çok etkileyen unsurun ne olduğunu düşünüyorsunuz, anlatır mısınız?" sorusuna "Hocamızın dersi anlatış biçimi en çok etkileyen unsur.", "Animasyonu seviyorum ve hocamız bize karşı sıcak..." gibi cevaplar verilmiştir.

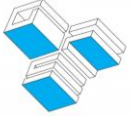
Kısa Film ve Belgesel Deney Grubu'ndan 13 öğrenciye göre ders film üretim sürecinin arka planını ortaya çıkarması bakımından önemlidir. Örneğin, öğrencilere yöneltilen "Kısa Film ve Belgesel dersinde yapılan etkinliklerin, film üretim sürecinin değerini fark etmenizdeki etkili olduğunu düşünüyor musunuz, anlatır mısınız?" sorusuna "Yalnızca tüketici, izleyici olarak değil bir üretici adayı olarak sahip olmamız gereken teknik bilgiyi bize veren bir ders. Yaptığımız etkinlikler ise teoride öğrendiğimiz bilgiyi pratiğe dökmemizi sağlıyor.", "Etkinlik ve ders içeriklerinin bana kazandırdığı şeylerden sonra filmlerin arka planını daha fazla keşfetmeme ve saygı duymama olanak tanıdı.", "Bu ders film üretim sürecinin görüldüğünden daha zahmetli ve önemsenmesi gereken bir süreç olduğunu anlamama yardımcı oldu.", "Ders kapsamında teknik ve sanatsal açıdan bilgiler öğrendiğimiz için nasıl zorlu bir süreç olduğunu daha iyi anlıyoruz. Bu sayede daha iyi altı dolu ve verimli değerlendirebiliyoruz." gibi cevaplar verilmiştir.

Kısa Film ve Belgesel Deney Grubu'ndan 3 öğrenciye göre dersin hem teorik hem uygulama olması gelişim açısından faydalıdır. Örneğin, öğrencilere yöneltilen "Kısa Film ve Belgesel dersinde elde ettiğiniz bilgi ve becerileri kazanmanızda etkili olduğunu düşündüğünüz etkinlikleri anlatır mısınız?" sorusuna "Bu yıl bitirme tezi yerine geçecek kısa animasyon filmimizin yapımı ile bu dersimizin birbiri ile örtüştüğü oldukça fazla yer var. Yaşadığımız zamana kadar geçmişten gelen çekim teknikleri ve güncel teknikleri öğrenerek sinematografi bilgimizin artması sağlanıyor. Biz de bunu kısa filmlerimizde kullanabiliyoruz.", "Film yapmak senaryo yazmak, bir şeyler üretmek başlı başına çok iyi bir kazanç. Bir film izlediğimizde kamera arkasını anlamak, hangi aşamalardan geçtiğini bilmek... Bunların hepsinde bu dersin ciddi bir payı var." gibi cevaplar verilmiştir.

Kısa Film ve Belgesel Deney Grubu'ndan 16 öğrenciye göre "Derste film izleyip üzerine konuşup yorum yapmak, teorinin yanında uygulama yapmak, dersin sıkıcı olmasını engellemekte ve başarıyı arttırmaktadır. Örneğin öğrencilere yöneltilen "Kısa Film ve Belgesel dersinden çok hoşlandığınızı düşündüğünüz anlar oldu mu, anlatır mısınız?" sorusuna "Filmleri incelemek, durdurup üzerinde konuşmak edindiğimiz bilgileri pekiştirme adına çok faydalı oldu.", "Farklı filmler görmek ve onları sınıfla birlikte yorumlamak hoşuma gidiyor.", "Derste herkesin fikri alınıyor ve yorumluyoruz. Bu sebeple nasıl yorum yapacağımız ve nasıl değerlendirme yapacağımız hakkında fikir sahibi olmaya başladığımız için başarımıza etkisi olduğunu düşünüyorum.", "Özellikle kamera ve sanatsal alana yönelik kullanımlar ele alındığında gördüklerimiz izlediklerimize de yansıdığı için film dizi belgesel izlerken yorumlamalarımız da buna bağlı olarak gelişti diyebilirim.", "Sade teorik bir şekilde hiçbir ders ilerlememeli. Elde ettiğimiz bilgileri uygulamalı bir şekilde ortaya koymalıyız. Bunlar dersi daha eğlenceli ve yararlı yapar." gibi cevaplar verilmiştir.

Kısa Film ve Belgesel Deney Grubu'ndan 4 öğrenciye göre dersin yapıldığı ortam konforludur. Ayrıca bu dersin 4. sınıf yerine daha erken dönemde verilmesini söyleyen öğrenciler de olmuştur. Örneğin öğrencilere yöneltilen "Kısa Film ve Belgesel dersi ile diğer dersleriniz arasında bir kıyaslama yaptığınızda ilginizi çeken özellikler nelerdir, anlatır mısınız?" sorusuna "Dersin işlendiği atölyede koltuklar rahat...", "Büyük işler yapıyoruz ve kısıtlı zamanda oluyor. Kısa filmleri nasıl ve hangi yöntemlerle yapmamız gerektiğini bu derste öğrendiğimizi düşünüyorum. Fakat bu dersin 1. ya da 2. sınıfta verilmesi daha etkili olurdu." gibi cevaplar verilmiştir.

Kısa Film ve Belgesel Deney Grubu'ndan 6 öğrenciye göre öğretim elemanının dersi işleyişi ve sunumu iyi (n=4) fakat dersin teorik bölümleri sıkıcıdır (n=2). Örneğin öğrencilere yöneltilen "Derse yönelik duygu ve düşüncelerinizin oluşmasında sizi en çok etkileyen unsurun ne olduğunu düşünüyorsunuz, anlatır mısınız?" sorusuna "Derste yapılan sunumların etkili olduğunu

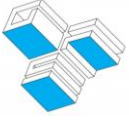
düşünüyorum. Çünkü araştırırken öğreniyorum. Bilgi birikimime katkısı olduğu için faydalı buluyorum.”, “Daha çok görsel anlatımlarla desteklenmesini ve görsel olarak anlatılmasını tercih ederim. Teorik olunca sıkıcı geliyor ve çok keyif aldığımı söyleyemem.”, “Sohbet havasında konuşarak dersi işlememiz çok hoşuma gitti.”, “Dersten çıktıktan sonra her seferinde kendimi farklı bir zihinle baş başa buluyorum. Bir süre bu etkiyle yürüyüş yapıyorum ve kendi üretmek istediğim fikirleri öğrendiklerimle buluşturma imkânı buluyorum.”, “Birçok şey öğreniyoruz. İyi bir anlatımda buna eklendiği zaman daha verimli oluyor. Soru-cevap şeklinde ilerlendiğinde daha iyi öğreniyoruz ve daha akılda kalıcı oluyor.” gibi cevaplar verilmiştir.

Kısa Film ve Belgesel Kontrol Grubu’ndan 11 öğrenciye göre ders film üretim sürecine ilgiyi arttırmıştır ve bu sürecin detaylarına hâkim olmaya olanak tanımaktadır. Hatta ders, film izleme alışkanlığını değiştirmiştir. Dersteki bilgiler filmleri daha dikkatli izlemeye teşvik etmektedir. Örneğin öğrencilere yöneltilen “Kısa Film ve Belgesel dersinde yapılan etkinliklerin, film üretim sürecinin değerini fark etmenizdeki etkili olduğunu düşünüyor musunuz, anlatır mısınız?” sorusuna “Film üretim sürecinin zor olduğunu biliyordum fakat bu kadar farkında değilmişim. Sürecin her aşamasında farklı bir ekibin yoğun bir şekilde çalışması ve tüm bu ekibin de organize senkronize bir şekilde çalışması gerektiğini daha iyi anladığımı düşünüyorum.”, “Bu dersimiz bize sinematografi ve liveaction çekimi öğrenmemizi sağlıyor. Böylelikle burada kazandığımız yetilerimizi animasyona da aktarabiliyoruz.”, “Bir şey izlerken daha dikkatli izlemeye başladım.” gibi cevaplar verilmiştir.

Kısa Film ve Belgesel Kontrol Grubu’ndan 11 öğrenciye göre derste film izleyip üzerine konuşup yorum yapmak dersin sıkıcı olmasını engellemekte ve başarıyı arttırmaktadır. Örneğin, öğrencilere yöneltilen “Kısa Film ve Belgesel dersinde elde ettiğiniz bilgi ve becerileri kazanmanızda etkili olduğunu düşündüğünüz etkinlikleri anlatır mısınız?” sorusuna “Teorik kısımdan ziyade direkt filmi izlememiz ve onun üzerine yorum yaparak birebir iletişimle öğrenmemiz hoşuma giden bir durum. Hocamızla beraber bir filmi incelemek yorumlamak çok değerli.”, “Filmleri izleyip yorumladığımızda yapılan şeylerin kullanılan tekniklerin vb. neden kullanıldığını anlayıp bunları kendi işlerimizde uygulama imkânı buluyoruz.”, “Biraz daha tartışmak, anlatmak veya dinlemek keyifli geliyor. Filmler üzerine tartışırken sanki bir kartopu atılıyor derste herkes çığ olsun diyor.” gibi cevaplar verilmiştir.

Kısa Film ve Belgesel Kontrol Grubu’ndan 8 öğrenciye göre derste teorinin yanında uygulama (film çekmek) da yapılmalıdır. Örneğin, öğrencilere yöneltilen “Kısa Film ve Belgesel dersinde yapılan sunumların başarınızda etkili olduğunu düşünüyor musunuz, niçin?” sorusuna “Sunumları izlerken fikir ediniyorum ama uygulamaya geçince süreci anlamanın daha etkili olacağını düşünüyorum.”, “Ders kapsamında birebir çekim yapılarak dersin işleyişini devam ettirmek daha etkili sonuçlar almamızı sağlayabilir.” gibi cevaplar verilmiştir.

Kısa Film ve Belgesel Kontrol Grubu’ndan 6 öğrenciye göre öğretim elemanının dersi işleyişi ve sunumu iyi (n=4) fakat dersin teorik bölümleri sıkıcıdır (n=2). Örneğin, öğrencilere yöneltilen “Derse yönelik duygu ve düşüncelerinizin oluşmasında sizi en çok etkileyen unsurun ne olduğunu düşünüyorsunuz, anlatır mısınız?” sorusuna “Dersin hocasının açık iletişim kurması, düşündürücü soruları ve her öğrencinin fikrine önem verip dikkatle dinlemesi çok değerli. Durum böyle olunca da ders zorunluluktan çıkıp keyifli bir sohbete dönüşüyor. Hem rahatça konuşuyoruz, hem öğreniyoruz. Etkili de oluyor.”, “Genel olarak ders kapsamında bir şeyler öğrenmek hoşuma gidiyor ama sadece bilgi olduğunda onları untabiliyorum, sözel olduğunda...”, “Bu derste daha interaktif ve deneysel şekilde stüdyo veya dış mekânda işleyişi deneyerek öğrenmenin daha sağlıklı ve kalıcı olacağını

düşünüyorum. Sınıf ortamında teorik ders pratikte çok bir gelişim göstermemize yardımcı olmuyor.” gibi cevaplar verilmiştir.

4. Sonuç ve Öneriler

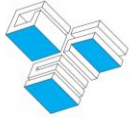
Eğitim her insanın doğumundan ölümüne kadar var olan bir süreçtir. Birey, doğumundan okul çağına kadar ailesinden, okul çağından gençliğinin sonuna kadar da devlet veya özel kurumların yönetimindeki okullardan, kurslardan ve üniversitelerden öğrenmeye devam eder. Öğrenme sürecinde öne çıkan olgularından biri de eğitimin gerçekleştiği ortamlardır. Bu araştırma da güzel sanatlar ve iletişim fakültelerinde yer alan görsel işitsel ağırlıklı derslerin işlendiği ortamların, sınıf ya da atölyelerin hangi fiziksel şartları taşıması gerektiği ya da gerektirmediği ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Ayrıca öğrencilerin konu hakkındaki görüşlerine de başvurularak sonuca katkıda bulunulmaya çalışılmıştır.

Araştırma sonunda elde edilen bulgulara göre 1. sınıflarda kontrol ve deney grupları arasında başarı ve tutum ön test ve son test puanlarına göre anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu sonuçlara göre grupların başarı ve tutum bakımından birbirine denk olduğu söylenebilir. Ancak Tablo 5’e göre 1. sınıfların deney grubunda gerçekleştirilen başarı ön test ve son test puanlarının anlamlı bir şekilde farklı olduğu görülmektedir. Fark, son test puanları lehinedir. Bu sonuca göre fiziksel özellikleri değiştirilmiş (Görsel-İşitsel Atölye - Ek 2) derslik ortamında öğrenim gören öğrencilerin başarıları gelişmiştir.

4. sınıf öğrencileri incelendiğinde yine kontrol ve deney grupları arasında başarı ve tutum ön test ve son test puanlarına göre anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu sonuçlara göre her iki grubun da başarı ve tutum bakımından birbirine denk olduğu söylenebilir. Ancak Tablo 9’a göre 4. sınıflarda kontrol ve deney grupları arasında başarı son test puanlarına göre deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Yine Tablo 11’e göre 4. sınıf düzeyinde deney grubunda gerçekleştirilen başarı ön test ve son test puanlarının anlamlı bir şekilde farklı olduğu görülmektedir. Söz konusu denenen derslik ortamının (Görsel-İşitsel Atölye - Ek 2) 4. sınıf düzeyinde öğrencilerin başarılarına olumlu etkisi olduğu söylenebilir.

Araştırma kapsamında hem kontrol hem de deney grubundaki öğrencilere dersle ilgili sorular yöneltilmiştir. Tüm öğrenciler ağırlıklı olarak derslerin içeriklerinden ve öğretim elemanının dersi işleyiş tarzından bahsetmiştir. Ders içeriklerinde görsel-İşitsel öğelere daha fazla yer vermek, ders ile ilgili örnekleri daha fazla izlemek ve üzerine konuşmak, daha çok uygulama yapmak gibi isteklerde bulunmuşlardır. Her iki sınıfın kontrol grubunda bulunan öğrencilerin verdiği cevaplar incelendiğinde ders işlenen ortam ile ilgili bulgulara rastlanmamıştır. Ancak deney grubu öğrencileri dersin işlendiği ortam ile ilgili görüş bildirmişlerdir. Öğrenciler, dersin yapıldığı Görsel-İşitsel Atölye’nin koltuklarının rahat ve konforlu olduğunu, derslerin bu atölyede işlenmesi öğrenmeyi pozitif yönde etkilediğini dile getirmişlerdir. Bazı öğrenciler ise atölyenin karanlık, kapalı ve basık olmasının bir sonucu olarak bazen uykularının geldiğini söylemişlerdir. Görsel İşitsel Atölye ile Griffin (1990)’in yaptığı araştırmadaki gibi ortam ışığı kontrol altına alınarak dışarı ile bağlantı minimum seviyeye indirilmiştir. Pencerelere ve tüm duvarlara ses yalıtım malzemesi uygulanarak hem dışarıdan ışığın girmesi önlenmiş hem de Haghghi ve arkadaşlarının (2012) tespit ettiği zayıf akustik ortam engellenmiştir.

Sonuç olarak yapılan araştırma ile farklı fiziksel özelliklere sahip atölyelerde derse katılan deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencileri arasında öğrenme ve görüşler açısından kısmen

anlamli farklılıklar bulunmaktadır. Görsel-işitsel ağırlıklı derslerde sınıf ya da atölyenin fiziksel özellikleri öğrenme üzerinde kısmen etkilidir denebilir. Bu bağlamda atölyelerin fiziksel koşulları çalışmadaki gibi değiştirilerek eğitim öğretim ortamları daha etkili hale getirilebilir.

Kaynaklar

Akören, A. N. 2018. "Çizgi Film ve Animasyon Eğitiminde Son Eğilimler", *Etkileşim Dergisi*, 1(2), 124-141.

Aydoğan, İ. 2012. "Okul Binalarının Özellikleri ve Öğrenciler Üzerine Etkileri", *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:193, Kış, 29-43.

Büyüköztürk, Ş. 2017. *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, Pegem Akademi Yayınları, Ankara.

Fidan, N. 2012. *Okulda Öğrenme ve Öğretme*, Pegem Akademi Yayınları, Ankara.

Griffin, T. 1990. "The Physical Environment of The Collaage Classroom and its Affects on Students", *Campus Ecologist*, Vol 8, No 1.

Haghighi, M., Chiao, L. ve Jusan, M. 2012. "Effect of Acoustic on Students' Performance in Secondary Classroom Environment: A Review", *International Journal of Modern Engineering Research*, 2(4), 2557-2560.

Kaba, F. 1992. Animasyonun Eğitim Amaçlı Kullanımı. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.

Kaba, F. 2002. "Türkiye'de Çizgi Film Gelişimi Ve Eğitimi", earsiv.anadolu.edu.tr.

Karagöz, Y. (2021). *SPSS-AMOS-META Uygulamalı Nitel-Nicel-Karma Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği*. Nobel Akademik Yayıncılık. Ankara.

Karasar, N. 2010. *Bilimsel Araştırma Yöntemi (22.Basım)*. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.

Mercin, L. 2006. Resim Dersini Müze Kaynaklı Oluşturmacı Öğrenme Yaklaşımı Etkinliklerine Göre Uygulamanın Erişiyeye, Kalıcılığa ve Tutuma Etkisi. [Yayımlanmamış Doktora Tezi].Gazi Üniversitesi, Ankara.

Mercin, L. 2018. "Steam Eğitiminde Sanatın Yeri", *Inonu University Journal of Art and Design*, E-ISSN: 1309-9884.

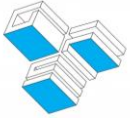
Sönmez, V. ve Alacapınar, F. 2016. *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Genişletilmiş 4. Baskı. Anı Yayıncılık, Ankara.

Stuart, R., & Thomas, J.C. (1991). The implications of education in cyberspace. *Multimedia Review* 2, 17-27.

Suleman, Q. ve Hussain, I. 2014. "Effects of Classroom Physical Environment on the Academic Achievement Scores of Secondary School Students in Kohat Division", *International Journal of Learning & Development*, 4(1), 71-82.

Şahin, B. Ç. (2008). Pazarlama İletişim Medyası Olarak Web Ortamında İçerik Analizi Yapmanın Güçlükleri ve Olası Çözüm Önerileri. *Yönetim Dergisi*, 19 (61).

Şimşek, A. (2022). Uzaktan Eğitimin Öğrenci Motivasyonu Açısından İncelenmesi. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(1), 51-76.

Tyler, R. W. 1949. "Basic Principle of Curriculum and Instruction", *University of Chicago Press*, 1-7.

Ekler

Ek 1: Fiziksel Özellikleri Değiştirilmemiş Atölye (A113)

Ek 2: Fiziksel Özellikleri Değiştirilmiş (Görsel-İşitsel) Atölye (A112)